

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEA

29. JA 30. HUHTIKUUTA 2014 PIDETTY 498. ETSK:N TÄYSISTUNTO

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Kohti Euroopan teollista renessanssia”

COM(2014) 14 final

(2014/C 311/07)

Esittelijä: **Ulla Sirkeinen**

Euroopan komissio päätti 28. tammikuuta 2014 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 304 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Kohti Euroopan teollista renessanssia

COM(2014) 14 final.

Asian valmistelusta vastannut ”yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 31. maaliskuuta 2014.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 29.–30. huhtikuuta 2014 pitämässään 498. täysistunnossa (huhtikuun 29. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 139 ääntä puolesta ja 1 vastaan 2:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 ETSK suhtautuu myönteisesti tiedonantoon teollisesta renessanssista ja esittää seuraavat päätelmät:

- Euroopan teollisuuden edessä olevat haasteet eivät ole vähenemässä, ja ilman kilpailukykyistä teollista perustaa Eurooppa ei kykene varmistamaan kasvua ja uusia työpaikkoja.
- EU:n teollisuuspolitiikkaan tarvitaan voimaperäisempiä ehdotuksia, jotta yritykset saataisiin investoimaan alueelle.
- Vihreän ja osallistavan talouden rakentaminen on yksi lähivuosien pääasiallisista haasteista.
- EU:n tärkeimpänä tehtävänä teollisuuspolitiikassa on valtavirtaistaa politiikanaloja ja levittää niitä koskevia parhaimpia käytänteitä.
- Jäsenvaltioiden tärkeimpänä tehtävänä on varmistaa infrastruktuurien asianmukainen ja tehokas toiminta kaikkien käyttäjien kannalta osaamisen, tiedon, liikenteen ja energian aloilla.

- Tiedonanto osoittaa, että työtä on vielä paljon, ja siinä korostetaan täytäntöönpanon tarvetta EU- ja jäsenvaltiotasolla.
- Komissio lähettää merkittävän viestin siitä, kuinka tärkeää on, että eurooppalainen teollisuus integroituu kansainvälisiin arvoketjuihin.

1.2 ETSK suosittaa, että tiedonannossa esitettyjä näkökohtia ja ehdotuksia kannatetaan ja että asianomaiset osapuolet panevat ne ripeästi täytäntöön.

1.3 Lisäksi ETSK suosittaa, että

- tavoitetta nostaa teollisuuden bkt-osuus vuoteen 2020 mennessä 20 prosenttiin täydennetään laadullisilla näkökohdilla erityisesti, jotta voidaan ottaa huomioon lisäarvoa synnyttävä toiminta kansainvälisellä tasolla.
- tavoitetta Euroopan teollisuuden viherryttämiseksi täydennetään voimakkaalla panostuksella kilpailukykyisiin teollisuus- ja palvelualoihin, jotka perustuvat entistä enemmän uuteen teknologiaan ja osaamiseen ja tuottavat enemmän lisäarvoa.
- unionin teollisuuspolitiikan keskeisenä tavoitteena tulee olla parantaa eurooppalaisten yritysten mahdollisuuksia saavuttaa keskeinen asema kansainvälisissä arvoverkkoissa ja maksimoida lisäarvon syntyminen EU:ssa.
- palveluiden rooliin kiinnitetään nykyistä enemmän huomiota ja että asianomaisia politiikkoja kehitetään erityisesti, kun kyse on osaamispohjaisista palveluista niiden erityisen merkityksen johdosta ja kun otetaan huomioon niiden potentiaali keskeisinä tuottavuuden vetureina kaikilla elinkeinoelämän aloilla.
- innovoinnin kannustamiseen tähtäävän terveen kilpailun varmistamiseksi EU:n kilpailu- ja valtiontukipolitiikoilla tulisi auttaa yrityksiä edistämään EU:n kasvutavoitteita, erityisesti työpaikkojen uudelleensijoittamista, kilpailua vääristämättä. Olisi myös pyrittävä luomaan tasapuoliset toimintaedellytykset maailmanlaajuisesti.
- kaikki toimijat, työntekijät ja työnantajat mukaan luettuina, otetaan mukaan suotuisan, ennustettavissa olevan ympäristön luomiseen teollisuutta varten aluetasolla toteutettavin aloittein.
- EU:n mikrotalouspolitiikkoja koskevia hallinnointirakenteita on vahvistettava niin, että Eurooppa-neuvosto omaksuu selkeän johtoaseman, kilpailukykyneuvosto analysoi asianmukaisesti neuvoston muiden kokoonpanojen päätökset kilpailukyvyyn osalta ja komissio huolehtii toimintapoliittisten ehdotusten tehokkaasta valtavirtaistamisesta.
- EU:n rahoitus innovointiin kanavoidaan johdonmukaisesti komission yksilöimille kuudelle monta alaa käsittävälle osa-alueelle ottamalla huomioon massadatan (*big data*), robotiikan ja 3D-tulostuksen kaltaiset uudet, haastavat teknologiat.
- ryhdytään kaikkiin tarkoituksenmukaisiin toimiin energianhintojen laskemiseksi EU:ssa.

2. Johdanto

2.1 Talouskriisi on osoittanut **teollisuuden merkityksen**, kun ajatellaan Euroopan talouksien **taloudellista vakautta, työllisyyttä, innovointia ja kansainvälistä toimintaa**. Teollisuuden osuus EU:n viennistä on yli 80 prosenttia ja yksityisestä tutkimuksesta ja innovoinnista 80 prosenttia. Noin 15 prosenttia työpaikoista EU:ssa on teollisuudessa; lisäksi jokainen teollisuuden työpaikka luo 1,5–2 työpaikkaa muilla aloilla. Teollisuuden työpaikat ovat lisäksi nykyisin laadukkaita työpaikkoja, ja palkat ovat keskimääräistä korkeampia. Teollisuus ei ole päämäärä sinänsä vaan työllisyyden ja hyvän elintason säilyttämisen väline.

2.2 EU:n teollisuus tuottaa edelleen merkittävän ylijäämän teollisuustuotteiden maailmankaupassa ja on maailman kärkeä kestävyysperiaatteiden noudattamisessa. Kuten Euroopan kilpailukykyraportti 2013 kuitenkin osoittaa, **Euroopan teollisuuden osuus maailmanlaajuisesta teollisuustuotannosta on supistunut** kymmenen viime vuoden aikana. Tuottavuusero suhteessa Yhdysvaltoihin on jälleen kasvanut. Vuosina 2009–2011 tapahtuneen tietyn elpymisen jälkeen teollisuuden osuus EU:n bkt:stä on laskenut takaisin 15,1 prosenttiin, joka on kaukana vuotta 2020 koskevasta 20 prosentin tavoitteesta. Vuodesta 2008 lähtien työpaikkoja on kadonnut 3,5 miljoonaa. Jäsenvaltioiden välillä on kuitenkin tältä osin huomattavia eroja.

2.3 Teollisuuspolitiikka on yksi Eurooppa 2020 -strategian lippulaivahankkeista. ETSK on antanut **lausunnot komission keskeisistä ehdotuksista vuonna 2010 ja 2012**⁽¹⁾ sekä laatinut monia muita lausuntoja teollisuuspolitiikan eri näkökohdista, mukaan lukien alakohtaisia analyyskejä osana CCMI:n (ETSK:n neuvoa-antava valiokunta ”teollisuuden muutokset”)⁽²⁾ työskentelyä, jonka puitteissa käsitellään tällä hetkellä teollisen tuotannon siirtämistä takaisin alkuperäisiin tuotantomaihin sekä nuorten työllistettävyyttä. Tämä lausunto perustuu edellä mainittuihin aiempiin lausuntoihin ja täydentää niitä.

2.4 **Komission tiedonannossa** esitellään teollisuuspolitiikkaa koskevat komission keskeiset painopisteet panoksena teollisuuspolitiikkaa käsittelevään Eurooppa-neuvoston keskusteluun, joka on määrä käydä maaliskuussa 2014. Siinä esitetään **katsaus jo aloitettuihin toimiin sekä ehdotetaan joitakin uusia toimenpiteitä**, joilla tavoitteet voidaan saavuttaa nopeammin. Siinä osoitetaan, että teollisuuspolitiikka ja EU:n muut politiikat yhdentyvät yhä enemmän, ja tuodaan esiin, miksi tämän valtavirtaistamisprosessin täytyy jatkua.

3. Yleistä

3.1 **ETSK pitää tervetulleena komission tiedonantoa**, kun otetaan huomioon talouskriisi ja kasvava huoli Euroopan teollisuuden kilpailukykyä. Teollisuuden edessä olevat haasteet eivät ole vähenemässä vaan päinvastoin lisääntymässä. Globaali liiketoimintaympäristö muuttuu jatkuvasti yhä nopeammassa tahdissa, johon EU:n yritysten on kyettävä vastaamaan. Ilman kilpailukykyistä teollisuutta EU ei kykene varmistamaan suurempaa kasvua ja uusia työpaikkoja. Ei myöskään ole todennäköistä, että lähestymistapa, joka perustuu yksinomaan suunnitteluun ja teknisiin toimintoihin ilman yhteyksiä tuotantoon ja loppukäyttöön, on menestyksenkäs pitkällä aikavälillä.

3.2 Vakava tilanne huomioon ottaen ETSK **olisi odottanut, että EU:n teollisuuspolitiikan osalta olisi esitetty kunnianhimoisempia ehdotuksia, jotka sisältävät selkeän näkemyksen** ja kiireellisiä toimenpiteitä. Tarvitaan selkeitä viestejä yritysten vakuuttamiseksi siitä, että EU on tulevaisuudessa houkutteleva alue uusille investoinneille. Tiedonanto sisältää nyt vain muutamia uusia näkökohtia vuosien 2010 ja 2012 tiedonantoihin verrattuna. Siinä rajoitetaan lähinnä luettelemaan jo toteutettuja ja suunniteltuja toimia teollisuuspolitiikan tärkeimmillä painopistealoilla, jotka on määritelty edellä. Tämä osoittaa, että työtä on paljon ja korostaa täytäntöönpanon tarvetta sekä EU- että jäsenvaltiotasolla.

3.3 ETSK kannattaa tiedonannon päätelmiä sekä teollisuuden bkt-osuutta koskevaa 20 prosentin tavoitetta, mutta se asettaa tuelleen kuitenkin tiettyjä ehtoja: kyseessä on puhtaasti määrällinen tavoite, vaikka **laadullisten näkökohtien lisääminen** olisi paremmin sopusoinnussa sosiaalisesti ja ekologisesti kestävästä kilpailukykyä koskevien EU:n pyrkimysten kanssa. 20 prosentin tavoitetta tulisi täydentää muilla tavoitteilla; ETSK kehottaa komissiota tutkimaan niitä tarkemmin ja kiinnittämään huomiota erityisesti näkökohtiin, joiden odotetaan tarjoavan lisäarvoa kansainvälisessä yhteydessä.

3.4 ETSK pitää erityisen tervetulleena komission selkeää viestiä siitä, kuinka tärkeää on, että **eurooppalaiset yritykset integroituvat kansainvälisiin arvoketjuihin**. Teollisen toiminnan pitkälle viedyn erikoistuneisuuden, huomattavan monimutkaisuuden ja dynaamisuuden johdosta voisi itse asiassa olla asianmukaisempaa puhua arvooverkoista. Yritykset kilpailevat maailmanlaajuisesti avainasemista näissä verkoissa. Unionin teollisuuspolitiikan tavoitteena tulisi olla parantaa eurooppalaisten yritysten mahdollisuuksia saavuttaa tällaisia avainasemia ja maksimoida lisäarvon syntyminen EU:ssa. Poliitiikat ja tavoitteet tulisi laatia sen mukaisesti.

⁽¹⁾ EUVL C 327, 12.11.2013, s. 33, EUVL C 327, 12.11.2013, s. 1, EUVL C 181, 21.6.2012, s. 125.

⁽²⁾ EUVL C 198, 10.7.2013, s. 45, EUVL C 299, 4.10.2012, s. 54, EUVL C 327, 12.11.2013, s. 82.

3.5 ETSK:n näkemyksen mukaan tulee vihreän ja osallistavan talouden rakentamisesta lähivuosien pääasiallisin haaste. Euroopan teollisuuden viherryttäminen on välttämätön ensisijainen tavoite. Vuoteen 2050 mennessä on myös siirryttävä vähähiiliseen ja resurssitehokkaaseen talouteen uudistetun teollisuuspolitiikan avulla. Tällaisessa muutoksessa onnistuminen edellyttää, että EU:ssa on ennen kaikkea siirryttävä kohti **innovoivia, kilpailukykyisiä ja kestäväällä pohjalla olevia teollisuus- ja palvelualoja, jotka perustuvat entistä enemmän osaamiseen ja uuteen teknologiaan ja tuottavat entistä enemmän lisäarvoa**. Ne on rahoitettava kunnianhimoisella investointisuunnitelmalla, mikäli halutaan varmistaa teollisuuden kasvu ja työpaikkojen luominen.

3.6 Yhteiskunnan täyttymättömiin tarpeisiin vastaaminen kilpailun ohella vauhdittaa innovointia, ja kaikilla yrityksillä sisämarkkinoilla tulisi niiden liiketoimintamallista riippumatta olla **samat kilpailuedellytykset**. ETSK katsoo, että jäsenvaltioiden on vältettävä keskinäistä kilpailua valtionavun myöntämisessä. Yksi valtiontukipolitiikan tavoitteista tulisi olla se, että mahdollistetaan kilpailua edeltävän tuen myöntäminen yrityksille, jotka kykenevät edistämään EU:n kasvua koskevien tavoitteiden saavuttamista, ja rajoitetaan samalla kilpailun vääristymistä. Jos ja kun valtiontukea myönnetään, se tulisi suunnata niin, että yrityksiä autetaan kehittymään ja mukautumaan sen sijaan että tuetaan pysyvästi kilpailukyvyttöä toimintaa. Myös globaaleilla markkinoilla on huolehdittava tasapuolisista toimintaedellytyksistä erityisesti, kun kyse on energiaintensiivisistä teollisuudenaloista.

3.7 **Palveluiden rooliin** on aiheellista kiinnittää nykyistä enemmän huomiota. Palveluiden ja tuotantoteollisuuden keskinäinen riippuvuus tunnustetaan laajasti, sillä teolliseen toimintaan sisältyy yhä enemmän palveluntuotannon elementtejä ja monet palvelut ovat riippuvaisia teollisuustoiminnasta. Osaamis pohjaisten sekä tieto- ja viestintäteknologian palveluiden potentiaali erillisinä vientiteollisuusaloina, ja kun ajatellaan niiden hyödyntämistä keskeisinä tuottavuuden vetureina kaikilla elinkeinoelämän aloilla, on kuitenkin valtava. Olisi laadittava erityisiä toimintapolitiikkoja, joilla tämän potentiaalin hyödyntämistä helpotetaan.

3.8 Kaikki toimijat – EU:n toimielimet, jäsenvaltiot, alueet, työntekijät ja työnantajat sekä muut sidosryhmät – on otettava mukaan monimutkaiseen tehtävään **suotuisamman toimintaympäristön luomiseksi** teollisuudelle. Aloitteiden tulisi perustua alueellisiin ominaispiirteisiin, jotka täydentävät toisiaan ja vaikuttavat toisiinsa rakentavalla tavalla. Toimintakehyksen on oltava vakaa ja ennustettavissa oleva, myös kansallisen lainsäädännön tasolla esimerkiksi verotuksen alalla.

3.9 ETSK kehottaa **vahvistamaan** mikrotalouselämykset **hallintorakenteita**. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvoston tulisi ottaa selkeä strateginen johtoasema. Kilpailukykyneuvostolla tulisi olla nykyistä vahvempi rooli, ja sen tulisi analysoida perusteellisesti neuvoston muiden kokoonpanojen tekemät teollisuuteen liittyvät päätökset kilpailukykyyn osalta. Komission tulisi varmistaa työskentelynsä valtavirtaistaminen johtamista koskevin tehokkain ratkaisuin. Jäsenvaltioiden on pantava johdonmukaisesti täytäntöön yhteiset päätökset, ja teollisuuspoliittiset kysymykset on sisällytettävä kaikilta osin talouselämyksen eurooppalaiseen ohjausjaksoon, maakohtaisten suositusten antaminen mukaan luettuna.

4. Yksittäisiä politiikanaloja koskevia erityisiä huomioita

4.1 Integroituneet eurooppalaiset yhtenäismarkkinat

4.1.1 Julkisen vallan keskeisenä tehtävänä on varmistaa yhteiskunnan – yritykset mukaan luettuina – kehittyviä tarpeita vastaavien **ensiluokkaisten liikenne-, tieto- ja energiaverkkojen** olemassaolo ja niihin pääsy **kaikille**. Kuten komissio toteaa, ajankohtaisia näkökohtia tällä alalla ovat avaruusteknologiaan liittyvät infrastruktuurit, tieto- ja energiaverkkojen lähentyminen sekä vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluun tarkoitetut infrastruktuurit.

4.1.2 **EU:n sisäisten rajojen ei pidä vaikuttaa millään tavoin** infrastruktuurien toimintaan tai saatavuuteen. Jäljellä olevat sääntelyyn liittyvät, hallinnolliset ja tekniset esteet on poistettava. EU:n ja jäsenvaltioiden rahoituslähteet tulisi suunnata tällä alalla välttämättömiin investointeihin hyödyntämällä mahdollisimman paljon yksityistä rahoitusta.

4.1.3 ETSK on komission kanssa yhtä mieltä siitä, että edelleen ratkaisematta olevat sisämarkkinoita koskevat lainsäädäntöehdotukset on hyväksyttävä kiireellisesti. **Jäsenvaltiot eivät edelleenkään pane** lainsäädäntökehystä **täytäntöön ja noudata sitä** asianmukaisesti, mikä ajaa komissiota ryhtymään perusteltuihin lisätoimiin rikkomuksia vastaan.

4.2 Investoiminen innovointiin ja uusiin teknologioihin

4.2.1 Teollisuuspolitiikkaa käsittelevissä aiemmissa lausunnoissaan ETSK on esittänyt näkemyksiään innovointia ja uusia teknologioita koskevista EU:n aloitteista ilmaisten niille yleensä vankan tukensa ja painottaen **EU:n, jäsenvaltioiden ja yksityisten tahojen antaman riittävän rahoituksen** tarvetta.

4.2.2 ETSK on erityisesti ilmaissut tukensa komission päätökselle toteuttaa toimia seuraavilla edistyneen valmistusteollisuuden **kuudella strategisella, monta alaa käsittävällä osa-alueella**: kehitystä vauhdittavat keskeiset teknologiat, biopohjaiset tuotteet, saastuttamattomat ajoneuvot ja alukset, ympäristön kannalta kestävät rakennukset ja raaka-aineet, älykkäät verkot ja digitaalinen infrastruktuuri. Uusia teknologioita, joihin liittyy merkittäviä mahdollisuuksia ja joihin on syytä kiinnittää huomiota, ovat esimerkiksi robotiikka, massadata, 3D-tulostus, teollinen internet ja teollinen suunnittelu. EU:n rahoitusresurssit, kuten Horisontti 2020 -puiteohjelma ja alueellinen rahoitus, tulisi johdonmukaisesti suunnata innovointiin näillä aloilla. ETSK kehottaa myös kiirehtimään valmistusteollisuuden arvonnäkökulman keskeyttävän osaamis- ja innovointiyhteisön perustamista.

4.2.3 Teollisuuden kilpailukyvyyn kannalta erittäin suuri merkitys on **aikajaksolla, joka tarvitaan innovaation saattamiseksi markkinoille** hyödynnettäväksi. Riskipääomajärjestelyiden ja muunlaisten Euroopan investointipankin riskien jakamisen järjestelyiden vahvistaminen sekä rakennerahastojen innovatiivinen hyödyntäminen ovat esimerkkejä kipeästi tarvittavista EU:n toimenpiteistä yksityisten investointien houkuttelemiseksi riskipitoisiin tutkimushankkeisiin.

4.3 Rahoituksen saanti

4.3.1 Taloustilanteen paranemisesta huolimatta yritysten **mahdollisuus saada pankkilainaa** on edelleen rajallinen erityisesti pk-yritysten osalta. ETSK kannattaakin EU:n toimia tällä alalla: pankkiunionin luominen, pk-yritysten rahoitusaloite, vakavaraisuusasetus, rahoitusvälineiden markkinoita koskeva direktiivi, avoimuusdirektiivin muuttaminen ja toimenpiteet Euroopan laajuisten riskipääomamarkkinoiden edistämiseksi.

4.3.2 Pankkien lainantokapasiteetin parantamiseksi EU:n tulisi löytää **oikeanlainen tasapaino** rahoitusvakauden lisäämisen ja yritysten rahoitustarpeen tukemisen välillä. Rahoitusalaan suunnatuilla sääntelytoimenpiteillä ei pitäisi myöskään estää yksityistä lainanantoa.

4.3.3 Pk-yritykset EU:ssa ovat riippuvaisempia pankkirahoituksesta kuin muualla. Sekä EU- että jäsenvaltiotason toimin **yritysrahoituksen monipuolistamista** tulisi edelleen laajentaa muihin lähteisiin, kuten osakerahastoihin, riskipääomaan ja yritystakauksiin sekä hybridirahoitusjärjestelyihin. On laadittava suunnitelma, jonka rahoitusta koskeva lähestymistapa perustuu elinkaariajatteluun ja jossa yksilöidään innovatiiviset välineet.

4.4 Energia

4.4.1 ETSK panee tyytyväisenä merkille, että komissio tunnustaa energian hintojen merkityksen teollisuuden kilpailukyvyille. **Energian hinnat** Euroopan teollisuudelle ovat huomattavasti korkeammat kuin sen pääkilpailijoilla: sähkön hinnat ovat kaksi kertaa korkeammat kuin Yhdysvalloissa ja Venäjällä ja 20 prosenttia korkeammat kuin Kiinassa. Kaasun hinnat ovat kolmin- tai nelinkertaiset verrattuna Yhdysvaltoihin, Venäjään ja Intiaan ja 12 prosenttia korkeammat kuin Kiinassa.

4.4.2 Energian hintaero EU:n ja sen kilpailijoiden välillä johtuu osittain tekijöistä, joita ei voida muuttaa EU:ssa poliittisin toimin. On kuitenkin ryhdyttävä **kaikkiin tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin eron kaventamiseksi** erityisesti, jotta säilytetään energiaintensiiviset tuotantoalat ja työpaikat Euroopassa. EU:n teollisuusalat ovat toistaiseksi kyenneet osittain kompensoimaan energian hinnankorotukset tehokkuutta parantamalla, mutta mahdollisuudet tähän ovat heikkenemässä.

4.4.3 **Energian toimitusvarmuus** on ratkaisevan tärkeää kaikkien teollisuusalojen kannalta. Juuri nyt olemme saaneet vakavan muistutuksen tarpeesta vähentää riippuvuutta energiasta, joka on peräisin epävakasta ja epäluotettavista lähteistä. Energialähteiden monipuolinen yhdistelmä, josta jäsenvaltiot päättävät yhteistyössä toimien ja ympäristösitoumuksia noudattaen, on EU:n kannalta merkittävä yhteistä etua koskeva kysymys.

4.4.4 Erällä energiapoliittisilla toimenpiteillä erityisesti uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämiseksi on ollut lisätavoitteena **uusien työpaikkojen luominen**. Toistaiseksi saatavilla olevien tietojen perusteella tämä tavoite ei näytä toteutuneen: nykyisissä tutkimuksissa viitataan lähinnä neutraaliin tai vähäiseen positiiviseen nettovaikutukseen työpaikkojen osalta samalla, kun työrakenteet ovat muuttumassa dramaattisesti.

4.5 Raaka-aineet ja resurssitehokkuus

4.5.1 ETSK kannattaa komission aikomuksia **raaka-ainediplomatian** alalla sekä sen suunnitelmia poistaa teollisuuden tuotantopanoksia koskevat hintavääristymät.

4.5.2 Raaka-aineiden **etsintää ja hyödyntämistä** EU:ssa tulisi tehostaa ja asiaan liittyvää sääntelyä yhdenmukaistaa. Resurssitehokkuutta ja jätteitä koskevat lainsäädäntöaloitteet tulisi laatia huolellisesti optimaalisten tulosten aikaansaamiseksi välttämällä samalla synnyttämistä (lyhyellä aikavälillä) tarpeettomia kustannusrasitteita yrityksille. On varmistettava biomassan tasapuolinen saanti, jotta sen käytössä voitaisiin soveltaa tehokkaasti kaskadiperiaatetta.

4.6 Osaamisen parantaminen ja teollisen muutoksen edistäminen

4.6.1 Euroopassa on nykyään viisi miljoonaa työtöntä samanaikaisesti kun työmarkkinoilla on kaksi miljoonaa avointa työpaikkaa. Työntekijöiden **ammattitaidon ja työmarkkinoiden vaatimusten välinen epäsuhde** ja koulutusnäkökohdat ovat etusijalla teollisuuspoliittisessa toimintaohjelmassa.

4.6.2 **Luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan** aloilla korkeakoulututkinnon suorittaneiden lukumäärää on nostettava ja laatua parannettava kaikilla tasoilla. **On myös kannustettava voimakkaasti kaikenikäisten naisten hakeutumista näille aloille ja näiden alojen ammatteihin.**

4.6.3 **Oppisopimuskoulutus** sekä esimerkiksi teorian ja käytännön yhdistävät oppimisjärjestelmät auttavat selkeästi luomaan osaamisprofieileja, jotka vastaavat työmarkkinoiden todellisia tarpeita. Jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolten on kartoitettava parhaat käytänteet ja sovellettava niitä, rajat ylittävää oppisopimuskoulutusta koskevat tehokkaat mallit mukaan luettuina.

4.6.4 EU, jäsenvaltiot ja työmarkkinaosapuolet voivat sosiaalisen vuoropuhelun kautta edistää teollisuutta uusien teknologioiden ja innovoinnin alalla ainoastaan ottamalla käyttöön politiikkoja, joissa tähdätään työntekijöiden osaamisen parantamiseen ja elinikäisen oppimisen kehittämiseen ja joilla palkitaan työntekijöiden ponnistelut. Osaamisen ja ammattipätevyyksien tunnustaminen sekä työolojen parantaminen on työntekijän osallisuuden kannalta olennaista. Tehostetulla työmarkkinavuoropuhelulla pitäisi olla olennainen osa Euroopan teollisuuden renessanssissa.

4.7 Pk-yritykset ja yrittäjyys

4.7.1 ETSK antaa edelleen vankan tukensa EU:n toimille vahvistaa pk-yrityksiä, monenlaiset eri liiketoimintamallit mukaan luettuina, ja tehdä "pienet ensin" -periaatteesta totta. Sen lisäksi, että **eurooppalaisia pk-yrityksiä tukevaa Small Business Act -aloitetta** on ajantasaistettava, sitä on uudistettava ja laajennettava jäljellä olevien kehityksen ja kasvun esteiden poistamiseksi. Näiden uudistusten tulisi olla yhteydessä talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon.

4.7.2 Syvällekäyvä ja kauaskantoinen "miljoonan euron" kysymys on nykyisin, miten **eurooppalaista ajattelutapaa muutetaan** niin, että yrittäjyyttä ja riskinottoa arvostettaisiin.

4.7.3 ETSK:n mielestä olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin **sääntelyyn liittyvien ja hallinnollisten kustannusten vähentämiseksi** erityisesti REFIT-ohjelman puitteissa sekä yritysten kasvun esteiden poistamiseksi heikentämättä sääntelyä, joka suojaa kuluttajia, ympäristöä, työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta sekä työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan, ja toimenpiteiden on noudatettava työmarkkinavuoropuhelussa solmittuja sopimuksia.

4.7.4 **Yhteistyöverkot ja klusterit** voisivat tarjota pk-yrityksille kasvumahdollisuuksia, kuten komissio toteaa. Tätä lähestymistapaa tulisi soveltaa kaikkiin aloihin ja kaikenkokoisiin yrityksiin sekä Euroopan laajuisiin ja kansainvälisiin arvoketjuihin.

4.8 EU:n yritysten kansainvälistyminen

4.8.1 ETSK kannattaa komission toimia sen varmistamiseksi, että EU:n yrityksillä on **pääsy tärkeimmille kansainvälisille markkinoille**. On pyrittävä johdonmukaisesti toteuttamaan vastavuoroisuuden hengessä käytäviä vapaakauppasopimus- ja muita kauppaneuvotteluja koskeva kunnianhimoinen ohjelma erityisesti EU:n merkittävimmän kauppakumppanin Yhdysvaltojen kanssa sekä EU:n ja Välimeren alueen eteläosan maiden ja itäisen kumppanuuden piiriin kuuluvien maiden välillä.

4.8.2 Tulisi hyödyntää kahden- ja monenvälisiä välineitä sen varmistamiseksi, että EU:n tärkeimmät **kauppakumppanit noudattavat kansainvälisiä sitoumuksiaan**.

4.8.3 Teolliset standardit vaihtelevat huomattavasti talousalueittain, mikä luo esteitä kaupankäynnille ja yleisemmin haittaa tasapuolisten toimintaedellytysten toteutumista. Sillä ehdolla, että noudatetaan EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklassa määrättyjä olennaisia vaatimuksia, jotka koskevat terveyttä, turvallisuutta, ympäristönsuojelua ja kuluttajansuojaa, ETSK kannattaa **kansainvälisten standardien ja sääntely-yhteistyön** edistämistä sekä toimia – markkinavalvonta mukaan luettuna – sen varmistamiseksi, että EU:n yritykset voivat säilyttää teollisoikeutensa. Tältä osin komissio olisi voinut esittää tiedonannossaan konkreettisempia toimenpiteitä.

Bryssel 29. huhtikuuta 2014

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Henri MALOSSE

LIITE

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausuntoon

Käsittelyssä hylättiin seuraava muutosehdotus, joka sai äänestyksessä tuekseen vähintään neljänneksen annetuista äänistä (työjärjestyksen 39 artiklan 2 kohta):

Kohta 3.5

Muutetaan seuraavasti:

"ETSK:n näkemyksen mukaan tulee kilpailukyisen vihreän ja osallistavan talouden rakentamisesta lähivuosien pääasiallinen haaste. Euroopan teollisuuden viherryttäminen on välttämätön ensisijainen tavoite. Vuoteen 2050 mennessä on myös siirryttävä vähähiiliseen ja resurssitehokkaaseen talouteen uudistetun teollisuuspolitiikan avulla. Tällaisessa muutoksessa onnistuminen edellyttää, että EU:ssa on ennen kaikkea siirryttävä kohti innovoivia, kilpailukyisiä ja kestäväällä pohjalla olevia teollisuus- ja palvelualoja, jotka perustuvat entistä enemmän osaamiseen ja uuteen teknologiaan ja tuottavat entistä enemmän lisäarvoa. Ne on rahoitettava kunnianhimoisella investointisuunnitelmalla, mikäli halutaan varmistaa teollisuuden kasvu ja työpaikkojen luominen. On siis selvää, että nämä kunnianhimoiset tavoitteet edellyttävät investointien kannalta asianmukaisia olosuhteita."

Perustelu

- 1) Jos talous ei ole kilpailukyinen, se ei ole kestävän kehityksen periaatteiden mukainen ympäristön kannalta tai muutoinkaan. Jotta talous voisi tuottaa riittävästi varoja vauraan, osallistavan ja vihreän yhteiskunnan ylläpitämiseen, sen on oltava maailmanlaajuisesti kilpailukyinen.
- 2) Tyyllinen muutos.
- 3) Tuotantoalojen siirtyminen suuren lisäarvon tuotantoon on tärkeää ympäristöystävällisyyden lisäämisen kannalta, mutta se on tarpeen myös, jotta voitaisiin turvata Euroopalle muutoinkin vauras tulevaisuus.
- 4) Teollisuuspolitiikka ei tarkoita – eikä sen tulisi tarkoittaa – julkisia investointisuunnitelmia. Sen sijaan siihen tulisi sisältyä toimenpiteitä, joilla luodaan yksityisiä investointeja markkinaehdoin houkuttava liiketoimintaympäristö. Muun muassa muutosehdotuksen tekijän kotimaasta 1970-luvulla saatu kokemus osoittaa, että suuret julkiset investoinnit ja teollisuuden pick-the-winner-järjestelmät (jotka suosivat tiettyjä teollisuudenaloja toisten kustannuksella) tulevat usein veronmaksajien kannalta kalliiksi ilman, että niistä olisi hyötyä pitkällä aikavälillä.

Äänestystulos

Puolesta:	41
Vastaa:	81
Pidättyi äänestämästä:	11